

Nieuwsbrief nr. 26 mei 2020

Vogelwerkgroep Zutphen e.o

www.vwg-zutphen.nl vwgzutphen@gmail.com

In deze nieuwsbrief helaas nog geen aankondigingen van activiteiten voor leden. Er wordt gedacht aan het opstarten van kleinschalige excursies, en we willen zo snel als verantwoord is een ledenvergadering houden, maar voorlopig gaan we nog even niet in groepsverband op stap.

We er vanuit gaan dat we in november weer bij elkaar kunnen komen op een of andere manier, en dat dan de uitgestelde verkiezing van de voorzitter alsnog kan plaatsvinden.

Ondertussen gaan de vogels gewoon door met hun leven. Er vliegt al weer aardig wat jong grut rond, veel vogelouders hebben het erg druk met voer aanslepen voor de jongen. Het bestuur van de VWG zit ook niet stil. Hans en Steven hebben zich verdiept in de Regionale Energie Strategie, zie artikel hieronder. De oeverwaluwwand is weer schoongemaakt. En: het jaarboek 2019 komt bijna van de drukker! Binnenkort in uw brievenbus.



Let op landschap en biodiversiteit bij energiestrategie

Inleiding

In maart is het rapport **RES Cleantech Regio** (Zutphen, Apeldoorn, Heerde) verschenen; RES staat voor Regionale Energie Strategie. Daarin is beschreven op welke wijze in onze regio duurzame energie kan worden opgewekt en vooral waar.

Het nationale Klimaatakkoord geeft een doelstelling van 49% CO2 reductie aan in 2030 (vermindering van de emissie van CO2 door het gebruik van fossiele brandstoffen zoals kolen en aardgas). Het zijn dus afspraken die de regering heeft gemaakt met belanghebbende partijen zoals industrie, consumenten, LTO, milieuorganisaties.

De Cleantech Regio (7 gemeenten, waaronder Zutphen, Voorst, Brummen en Lochem) heeft een visie opgesteld: de RES Clean Tech Regio. In het document wordt beschreven wat, waar, waarom en hoe in de komende jaren met duurzame opwekking van zon- en windenergie een forse vermindering van CO2 gerealiseerd zal worden. Volgens de RES Cleantech Regio zal deze reductie worden gehaald door grootschalige inzet van windmolens en zonneparken.

Vraagtekens bij invulling voorstellen rond windmolens en zonneparken

De Vogelwerkgroep Zutphen e.o. is niet tegen duurzame energie, maar maakt zich zorgen over de invulling van de voorstellen. De VWG zet vraagtekens bij de grote windmolens (250 meter ashoogte) voor wat betreft hun invloed op het landschap en de leefomgeving. Dat zijn 55 windmolens in deze regio in grote clusters en 7 windmolens bij kleine kernen. De plaatsing van grote windmolens in het kleinschalige oude cultuurlandschap ten oosten en ten westen van de IJssel heeft invloed op de leefbaarheid voor mensen en vogels en op de biodiversiteit. Ook in de open gebieden zijn de nadelen aanwezig. De voorkeur om wind en zon te combineren heeft de voorkeur van de stuurgroep. Dan krijg je dus industrieterreinen van energieopwekking. Er zijn in deze regio 10 zoekgebieden aangewezen.

Wat zijn de plannen?

Nabij en rond Zutphen worden tot 2030 gerealiseerd:

- Voorlopig 9 molens in de Mars, inclusief overkant IJssel, in het gebied Voorst-Brummen en langs het Twentekanaal, 3 molens staan er al.
- In het Leestense broekgebied eveneens 9 molens en 3 molens in de zogenoemde "windbossen" oostelijk van Leesten.
- Na 2030 kunnen er nog 27 molens bijkomen. Liefst dicht bij grote kernen/ industrie i.v.m. het transport van de energie.

Zonne-energie

De gemeenten moeten ervoor zorgen dat zonne-energie in het landschap wordt ingepast op basis van vage criteria.

De zgn. zonneladder wordt als afwegingskader gebruikt. Eerst op daken en gevels, dan opwekking in de bebouwde omgeving: langs infrastructuur, op stortplaatsen, recreatieparken e.d., dan in het kleinschalig landelijk gebied en in open landelijk gebied.

Zelfs in kleinschalig landschap is volgens de stuurgroep ruimte voor zonnevelden (dat zijn o.a. kampenlandschappen, landgoederenzones, oeverwallen langs de IJssel, stads- en dorpsranden. Dat zijn vaak de ecologisch belangrijke gebieden voor vogels.

Er wordt gedacht over grootschalige zonne-energie op land. Hiervoor is 953 ha nodig.

Regie op landschappelijke waarden en biodiversiteit?

Uiteindelijk besluiten de gemeenten wat er in hun gemeente gerealiseerd gaat worden. Maar wat willen die gemeenten? Wie houdt de regie? Welke criteria worden gehanteerd en zullen dat dezelfde zijn in de verschillende gemeenten?

De RES Cleantech Regio zegt rekening te hebben gehouden met landschap en landschappelijke waarden. Volstrekt onduidelijk blijft wat dat is. Wie weegt het belang van biodiversiteit mee?

Landbouw- en natuurgebieden worden al enige jaren getroffen door grote droogte als gevolg van klimaatverandering. Door de voorstellen zal het landschap nog verder worden aangetast.

Planning

Mei 2020 moeten de betrokken overheden, alleen burgemeester en wethouders de **Concept RES** vaststellen. Rond 1 juni 2020 wordt het plan/ bod aangeboden aan het Planbureau voor de Leefomgeving.

De gemeenten verwerken na vaststelling de RES in hun omgevingsbeleid. Zutphen heeft al sinds medio 2019 een omgevingsplan Landelijk Gebied in voorbereiding. Daar is niets ingevuld over energie. Wat willen Zutphen, Brummen en ook Voorst? Gemeenten houden de regie.

Hoe verder?

De Vogelwerkgroep Zutphen e.o. vindt het Concept RES een ambitieus plan. Er is nog nauwelijks gezorgd voor draagvlak. De VWG is voor duurzame energie en het koppelen van energietransitie aan het herstel van biodiversiteit voor de natuur en de leefbaarheid.

De VWG wil eerst de eerste treden van de energieladder ontwikkeld zien, en geen hoge windmolens.

De toekomstige energiebehoefte wordt niet gehaald met de windmolens en zonnevelden. Daar zijn andere mogelijkheden voor nodig zoals de techniek voor de ontwikkeling van

waterstof. Die komen er. Ook het Planbureau geeft op 8 mei 2020 nog aan dat Nederland het niet redt met alleen zonne-energie en windmolens. Zou het dan niet beter zijn even af te wachten?

VWG Zutphen e.o., 18 mei 2020, Steven de Bie en Hans Grotenhuis

Excursies

De excursiecommissie heeft op verzoek van het bestuur nagedacht over de mogelijkheid om op beperkte schaal weer iets te organiseren. Voorlopig nog even niet. Zodra er weer iets georganiseerd wordt volgt er bericht per mail. Tot die tijd is er natuurlijk wel de mogelijkheid om aan de hand van het Vogelwandelboekje er zelf op uit te trekken. Dit boekje is trouwens uitverkocht. Voor een eventuele herdruk zijn suggesties voor nieuwe wandelingen en herzieningen van de oude uit het boekje welkom!

Slechtvalkennieuws

Goed en slecht nieuws. Op 5 mei zijn er 2 jonge slechtvalkjes geringd bovenin de toren van de Walburgkerk. Twee vrouwtjes van 20-21 dagen oud met een gewicht van 750 en 765 gram. Op de website meer foto's en een heel kort filmpje.

Helaas kwam er op 19 mei een droevig bericht. De koster had in een dakgoot van de kerk het oudste jong gevonden, dood. Een mislukte vlieg poging?



Oeverwaluwand

Vanwege het verbod op bijeenkomsten hebben we geen hulp gevraagd aan de leden, maar hebben een aantal bestuursleden de oeverwaluwand bij Bronsbergen weer opgeschoond.

Zoals vaker is gebeurd, geven de oeverwaluwen toch de voorkeur aan een 'natuurlijke' wand. In de uiterwaarden van De Mars vonden ze een betere plek. Na de eerste waarneming is het snel doorgegeven aan de gemeente en de aannemer.



Raadsel: van wie is dit ei? (oplossing onderaan de volgende bladzijde)



Euro Birdwatch 2020

Zoals ieder jaar, vindt ook in 2020 weer een Euro Birdwatch plaats; zoals gebruikelijk op de 1e zaterdag van oktober.

Tenminste, we gaan er voor nu vanuit dat het door kan gaan, op 3 oktober dus. VWG Zutphen doet mee op de trektelpost op het bruggetje over het Groene Kanaal achter Huize De Voorst.

Het doel van dit evenement is om in heel Europa aandacht te schenken aan trekvogels en hun leefgebieden.

Hierdoor ontstaat meer draagvlak voor beschermingsactiviteiten in de verschillende landen, doordat vogels en hun bescherming weer eens voor het voetlicht worden gebracht. Ook kan dit evenement ertoe bijdragen dat meer mensen geïnteresseerd raken in vogels, want het is een leuke 'happening'.

De trektelpost is niet alleen met de Eurobirdwatch bezet, vanaf eind augustus staan er regelmatig tellers. Kom gerust een keer langs!

Zie ook: <http://www.vwg-zutphen.nl/Tellingen/Trektellingen.html>

Gevraagd / aangeboden

Gratis af te halen: alle jaargangen van Het Vogeljaar (compleet) vanaf 1959 tot nu. Bij Steven de Bie; belangstellenden kunnen een mailtje sturen naar het secretariaat.

Het bestuur wenst iedereen een mooie zomer!

Oplossing raadselei: het ei is van Charadrius dubius, gevonden op een kale akker bij Tonden

